

DA

DA

DA

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 19.7.2010
KOM(2010)390 endelig

**KOMMISSIONENS RAPPORT TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

om gennemførelsen af den europæiske kulturdagsorden

SEK(2010)904

KOMMISSIONENS RAPPORT TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET

om gennemførelsen af den europæiske kulturdagsorden

1. INDLEDNING

Kultur er et centralt punkt i det europæiske projekt og udgør grundlaget for EU's motto "forenet i mangfoldighed". Kombinationen af respekt for kulturel mangfoldighed og evnen til samarbejde på grundlag af fælles værdier har sikret den fred, velfærd og solidaritet, som EU nyder godt af. I dagens globaliserede verden kan kultur yde et enestående bidrag til en europæisk strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst, der fremmer stabilitet, gensidig forståelse og globalt samarbejde.

Vedtagelsen af den europæiske kulturdagsorden i 2007¹ åbnede et nyt kapitel med samarbejde om kulturpolitikken på europæisk niveau. For første gang blev alle partnere - de europæiske institutioner, medlemsstaterne og civilsamfundet inden for kulturområdet - opfordret til i fællesskab at gøre en indsats for at gennemføre fast definerede fælles mål, som blev godkendt af Rådet²:

- fremme af den kulturelle mangfoldighed og den tværkulturelle dialog
- fremme af kulturen som katalysator for kreativitet
- fremme af kulturen som et afgørende element i EU's eksterne forbindelser

For at støtte samarbejdet indførtes der med dagsordenen ligeledes arbejdsmetoder, som er nye inden for kulturområdet:

- en åben koordinationsmetode for et snævrere samarbejde mellem medlemsstaterne om de prioriterede områder, der er fastlagt i Rådets arbejdsplan på kulturområdet 2008-2010³
- en mere struktureret dialog med civilsamfundet inden for kulturområdet ved hjælp af forskellige platforme for diskussioner og udveksling af erfaringer.

Formålet med nærværende rapport

I nærværende rapport gennemgår man de fremskridt, der er sket på europæisk og nationalt niveau i retning af dagsordenens tre mål, og vurderer de første erfaringer med de nye arbejdsmetoder på grundlag af de nationale rapporter, som medlemsstaterne har fremlagt, arbejdet i grupperne vedrørende den åbne koordinationsmetode⁴ og platformene⁵. På grundlag

¹ http://eurlex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!DocNumber&lg=en&type_doc=COMfina&an_doc=2007&nu_doc=0242&model=guicheti.

² [http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32007G1129\(01\):DA:NOT](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32007G1129(01):DA:NOT).

³ [http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:42008X0610\(01\):DA:NOT](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:42008X0610(01):DA:NOT).

⁴ Endelige rapporter fra grupperne vedrørende den åbne koordinationsmetode: http://ec.europa.eu/culture/our-policy-development/doc1565_en.htm.

⁵ Anbefalinger fra platform: http://ec.europa.eu/culture/our-policy-development/doc1199_en.htm.

af denne analyse har Kommissionen udarbejdet de konklusioner, som der gøres rede for i afsnit 3.1.2 og 3.2.2.

De fremskridt, der er gjort for at sikre, at der tages behørigt hensyn til de kulturelle aspekter i relevante EU-politikker ("mainstreaming"), er først og fremmest fremhævet i det arbejdsdokument, som Kommissionens tjenestegrene har udarbejdet, og som følger med nærværende rapport.

2. FREMSKRIDT MED HENSYN TIL MÅLENE I DAGSORDENEN

2.1. Dagsordenens mål 1: Fremme af den kulturelle mangfoldighed og den tværkulturelle dialog

Der kan ses fremskridt inden for mange områder.

2008, det europæiske år for interkulturel dialog⁶ fokuserede både på oplysningsaktiviteter og på udvikling af en politikdebat om den interkulturelle dialog. Året resulterede i nye politikker og strukturer i en række medlemsstater, mens man på EU-niveau opnåede politisk enighed om behovet for at fremme interkulturelle kompetencer⁷ og om den interkulturelle dialog rolle i de eksterne relationer⁸. Platformen for det interkulturelle Europa offentliggjorde og støtter fortsat "regnbuedokumentet" med anbefalinger fra civilsamfundet.

En forbedring af vilkårene for kunstneres og andre kulturaktørers **mobilitet** er blevet behandlet af en gruppe vedrørende den åbne koordinationsmetode, hvor man har fokuseret på hindringer for mobilitet, og hvorledes man løser disse problemer, f.eks. gennem forbedrede informationssystemer, og på de formidlende organisationers rolle og ligeledes gennem et igangværende pilotprojekt, der har fået tildelt 3 mio. EUR, som udvikler og afprøver nye idéer vedrørende støtte til mobilitet⁹. Kommissionen er også ved at gennemføre et mere bredt tiltag, der skal fjerne alle de hindringer, EU-borgerne konfronteres med, når de gør brug af deres ret som unionsborgere inden for alle aspekter af deres dagligdag, og Kommissionen vil senere i år offentliggøre en rapport om unionsborgerskabet.

Danmarks nye DIVA-program for ophold til kunstnere giver støtte til tilrejsende kunstnere inden for visuel kunst, musik, litteratur og scenekunst. Et program for danske kunstnere, der ønsker at arbejde i udlandet, er under udarbejdelse. Det nye tjekkiske program for kreative aktiviteter eller studieaktiviteter støtter mobilitet med henblik på nye kreative tiltag.

Gruppen vedrørende den åbne koordinationsmetode for **mobilitet for samlinger** har udarbejdet en grundig sammenligning af praksis inden for forskellige områder, herunder incitament og hindringer for udlån. En undersøgelse fra Kommissionen om forebyggelse og bekæmpelse af ulovlig handel med kulturgoder er undervejs. Europa-Parlamentet har i 2010 startet et pilotprojekt, hvor man vil undersøge udviklingen af et varslingsystem for kulturarven.

⁶ Jf. http://ec.europa.eu/culture/key-documents/doc539_en.htm.

⁷ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:141:0014:0016:EN:PDF>.

⁸ http://ec.europa.eu/culture/our-policy-development/doc/ICD_external_relations_en.doc.pdf.

⁹ http://ec.europa.eu/culture/our-programmes-and-actions/doc417_en.htm.

Nederlandene kører en oplysningskampagne om ulovlig handel med kulturgoder, som er målrettet mod fire grupper: kunsthåndhandelen, offentligheden, kulturarvsinstitutioner og de retshåndhævende myndigheder. Et regeringsprogram i Cypern giver støtte til omkostninger vedrørende overførsel og udstillinger, både for kunstværker, som kommer til landet, og som vises i udlande.

Der har i en gruppe under den åbne koordinationsmetode været fokus på synergi mellem **uddannelse og kultur**, og dette har været et emne for platformen for adgang til kultur. På europæisk niveau anerkender man i de politiske konklusioner vedrørende fremme af en kreativ generation¹⁰, at kulturelle udtryksformer og adgang til kultur spiller en afgørende rolle, hvis børns og unges kreativitet skal udvikles.

Slovenien har vedtaget nationale retningslinjer for kultur- og kunstundervisning. Sveriges kreative skoler har taget initiativ til at fremme samarbejdet mellem skoler og kultursektor, hvilket 97 % af kommunerne har taget op. Undervisningsafdelingen i alle græske kommuner omfatter en stilling som leder af et kontor for kulturelle anliggender, hvis opgave er at styrke sammenhængen mellem uddannelse og kultur. Det belgiske (det flamske fællesskab) program "Dynamo3" opfordrer skolerne til udvikle en langsigtet plan for kunst- og kulturuddannelsen.

I Kommissionens meddelelse fra 2008 "**Flersprogethed: et aktiv for Europa og en fælles forpligtelse**" anføres, hvad der skal gøres, for at den sproglige mangfoldighed bliver et plus i forbindelse med solidaritet og velfærd. Senere har man oprettet to strukturerede dialogplatforme med inddragelse af erhvervslivet og civilsamfundet.

Inden for det omfattende område, adgang til kultur, har digitalisering ligeledes været et område, hvor der er sket fremskridt. **Europeana** blev lanceret i 2008. Kommissionen har bebudet nye foranstaltninger for at fremme digitalisering og online-adgang til kulturarven i forbindelse med den digitale dagsorden for Europa.

Estlands digitale kulturarvsstrategi 2007-2010 omfatter en række e-tjenester, der skal give bedre adgang til kulturarven, herunder et samarbejde mellem nationale arkiver, nationalbiblioteket, de offentlige radio- og tv-sendere samt museerne.

Med hensyn til **mediekendskab**, defineret som evnen til at få adgang til og kritisk evaluere medieindhold, opfordres medlemsstaterne og mediebranchen i Kommissionens henstilling fra 2009 til at skærpe borgernes bevidsthed over for de mange former for mediebudskaber, de udsættes for. En opfølgning er undervejs i form af programmet Media 2007 og den forberedende foranstaltning Media International.

Portugal har startet et program for skoler vedrørende kendskab til copyright, der skal styrke unges forståelse af værdien af kunstnerisk skaben og kulturel mangfoldighed. Slovakiet har vedtaget et koncept for medieuddannelse, som er forberedt i samarbejde med civilsamfund, uddannelses- og medieinstitutioner.

Kommissionen har fremlagt et forslag om et **europæiske kulturarvsmærke**¹¹, der bygger på det aktuelle mellemstatslige initiativ, bl.a. med henblik på at fremme adgangen til kultur. Mærket skal fremhæve steder, som fejrer og symboliserer europæisk integration og Europas

¹⁰ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:301:0009:0011:DA:PDF>.

¹¹ http://ec.europa.eu/culture/our-programmes-and-actions/doc2519_en.htm.

idealer og historie. Tildelingen vil bygge på kriterier, der også omfatter stedernes pædagogiske dimension, især over for unge.

2.2. Dagsordenens mål 2: Fremme af kulturen som katalysator for kreativitet

I samarbejdet har man fokuseret på kulturindustrien og de kreative brancher og på, hvad strategiske investeringer i kultur kan bidrage med til den lokale og regionale udvikling. Både på europæisk og nationalt niveau er der stadig større fokus på kulturens mulighed **for at fremme kreativitet og innovation** og på den måde bidrage til et miljø, som er positivt for vækst og job, som det blev bekræftet i Rådets konklusioner om kulturen som katalysator for kreativitet og innovation¹².

Polens kampagne "Kulturen betyder noget!" fremhæver kulturens rolle, både i økonomien og mere bredt i samfundet. Italiens hvidbog fra 2009 om kreativitet undersøger en model for kreativitet og kulturproduktion og fremlægger forslag om foranstaltninger, der skal sætte gang i kreativiteten.

2009, det europæiske år for kreativitet og innovation undersøgte ligeledes, hvorledes kulturen kan udvikle både den økonomiske og sociale innovation. I manifestet fra det europæiske års ambassadører¹³ understreger man, at kreative erhverv kan fremmes ved at bygge broer mellem kunst, filosofi, videnskab og erhvervsliv.

En række **undersøgelser**, som blev udført på Kommissionens vegne, indgik i debatten, især undersøgelsen fra 2009 om kulturens virkning på kreativitet, undersøgelsen fra 2010 om iværksætterkultur i kulturindustrien og de kreative brancher og den tematiske rapport fra Eurydice om kunst- og kulturundervisning i europæiske skoler.

Der har været særligt fokus på **kulturindustrien og kreative brancher**, hvilket på EU-niveau kulminerede med offentliggørelsen i april 2010 af en grønbog, der omhandler, hvorledes man kan skabe et miljø, hvor denne sektor kan udnytte sit potentiale for at bidrage til en intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst. Grønbogen bygger i vid udstrækning både på arbejdet i gruppen vedrørende den åbne koordinationsmetode og platformen for kulturindustrien og kreative brancher for at gennemføre en høring om spørgsmål, såsom adgang til finansiering, de nødvendige kvalifikationer til selvstændig kreativ virksomhed og innovative partnerskaber med andre økonomiske sektorer¹⁴.

I oktober 2009 blev der offentliggjort et debatoplæg om problemstillingerne i forbindelse med oprettelsen af europæisk digitalt fællesmarked for bøger, musik, film og computerspil, hvor man analyserede hindringer for fri bevægelighed for kreativt indhold på internettet, og lancerede en offentlig høring om eventuelle mulige foranstaltninger for at skabe et ægte indre marked.

Den britiske kreative strategi (Creative Britain Strategy) fra 2008 omhandler de vigtigste spørgsmål vedrørende regeringstiltag i de kreative brancher: kvalifikationer og talent, innovation, intellektuel ejendom og støtte til kreative virksomheder. Litauens nye strategi for udvikling af kreative brancher omfatter støtte til det nationale netværk af virksomhedskuvøser

¹² http://ec.europa.eu/culture/our-policy-development/doc/CONS_NATIVE_CS_2009_08749_1_EN.pdf.

¹³ <http://register.consilium.europa.eu/pdf/da/09/st08/st08749-re01.da09.pdf>.

¹⁴ Jf. Amsterdamerklæringen på <http://85.92.129.90/~workshop/>.

for kreative brancher. Finlands udviklingsstrategi for den kreative økonomi omhandler beskæftigelse, iværksætterkultur og produktudvikling i sektoren for de kreative brancher.

Kulturens bidrag til den lokale og regionale udvikling anerkendes ligeledes i stigende grad. I perioden 2007-2013 er der til kultur blevet givet samhørighedsstøtte på 6 mia. EUR, der dækker beskyttelse og bevarelse af kulturarven, udvikling af den kulturelle infrastruktur og støtte til kulturelle tjenester. Yderligere støtte gives under udgiftsområder såsom turisme, byfornyelse, støtte til små og mellemstore virksomheder samt informationssamfundet. I en undersøgelse har man undersøgt, hvordan kulturen bidrager til den lokale og regionale udvikling, og undersøgelsen vil omfatte et praktisk redskab til politiske beslutningstagere på regionalt og lokalt niveau og til kulturformidlere. Ved udarbejdelsen af den fremtidige samhørighedspolitik, der skal starte i 2014, bør man bygge på erfaringer fra projekter og undersøgelser for at udarbejde instrumenter, som kan frigøre kultursfærens fulde potentiale og især potentialet i de kreative brancher. De kulturelle og kreative sektorer bør indgå i de integrerede regionale strategier eller strategierne for byudvikling i et partnerskab mellem offentlige myndigheder, der repræsenterer forskellige politikområder, og relevante repræsentanter for civilsamfundet.

Irlands initiativ vedrørende kulturturisme blev startet i 2009 for at forbedre samarbejdet mellem kunst, kultur og turisme. Det rumænske kulturministeriums nye særlige kontor for kulturturisme støtter samarbejdet mellem forskellige administrative afdelinger for at kunne udnytte den materielle og immaterielle kulturarvs potentiale fuldt ud.

Udvikling af metoder til udarbejdelse af harmoniserede kulturstatistikker har vist sig at udgøre en udfordring, der skal tages op i processen under den åbne koordinationsmetode. Siden september 2009 har Eurostat støttet et netværk af nationale statistiske tjenester, der samarbejder indbyrdes. Inden for to år vil dette netværk, som koordineres af Luxembourgs kulturministerium, udarbejde den metodiske ramme for kulturstatistikker, kulturindustrien og kreative brancher, offentlige og private midler til kultur, deltagelse i kulturelle aktiviteter samt de sociale virkninger af kulturen.

2.3. Dagsordenens mål 3: Fremme af kulturen som et afgørende element i EU's eksterne forbindelser

Som medunderskriver af UNESCO's konvention om beskyttelse og fremme af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed¹⁵ har EU forpligtet sig til at lade den kulturelle dimension indgå som et afgørende element i EU's forhold til partnerlande og -regioner.

Siden vedtagelsen af dagsordenen er der kommet en ny strategisk ramme for kulturen i EU's eksterne relationer. Kultur opfattes i stigende grad som en strategisk faktor i den politiske, sociale og økonomiske udvikling. Nye initiativer har mobiliseret øgede finansielle ressourcer; siden 2007 er mere end 100 mio. EUR blevet øremærket til kultur i tredjelande og i det regionale samarbejde.

EU's støtte til kultursamarbejde i den region, der er omfattet af den **europæiske naboskabspolitik**, er blevet markant styrket. En særlig aktion under EU's kulturprogram er helliget denne region i 2009 og 2010 med et nyt initiativ til regionalt og tværregionalt samarbejde, som skal startes i 2011.

¹⁵ Mere end 110 lande har ratificeret i april 2010.

I forbindelse med **Middelhavsunionen** er man ved at udarbejde en ny Euromed-strategi om kultur. Kommissionen har udarbejdet en behovsevaluering og forberedt en høringsproces; en ad hoc-arbejdsgruppe, udpeget af partnerne, vil udarbejde et forslag om en strategi, som skal forelægges for ministrene.

I **udvidelseslandene** er der gjort en stor indsats for genskabelsen af kulturarven, hvor man har fokuseret på uafhængige organisationer gennem en specifik opfordring til at anvende førtiltrædelsesinstrumentets civilsamfundsfacilitet. Kultur udgør også grundlaget for den politiske dialog og det politiske samarbejde i det nye **østlige partnerskab**, som blev lanceret i 2009. Kulturprogrammet i det østlige partnerskab, der skal startes i 2010, sigter på at styrke kulturformidlers kapacitet, fremme regionale relationer og bidrage til udvikling af integrerede kulturpolitikker i partnerlandene.

Slovenien var i 2008 vært for en konference, hvor genopbygningen af kulturarven i Sydøsteuropa med støtte fra Ljubljana-processen blev lanceret.

Kulturens rolle i **udviklingspolitikken** anerkendes ligeledes i stigende grad. I 2009 indledte Kommissionen en proces til styrkelse af kulturens rolle i udviklingspolitikken, på grundlag af en fælles indsats af alle aktører. Der er blevet nedsat et udvalg af branchefolk fra AVS og EU, som skal kontrollere fremskridtene og medvirke til udformningen af det tiende EUF-kulturprogram¹⁶ mellem AVS-landene.

Spaniens strategi for kultur og udvikling fra 2007 bygger på principperne i UNESCO-konventionen.

Inden for området **handelsrelationer** har EU i de relevante bilaterale og multilaterale forhandlinger fortsat taget hensyn til den audiovisuelle sektors særlige dobbeltkarakter (økonomisk/kulturel) som bærer af kommunikation af identitet og værdier. Samtidig har man i overensstemmelse med UNESCO-konventionen anerkendt behovet for at sikre fortrinsbehandling for udviklingslande inden for området kulturelle udtryksformer som en måde til at fremme en mere afbalanceret udveksling, idet man har underskrevet en protokol om kulturelt samarbejde inden for rammerne af aftalen om økonomisk partnerskab med Cariforum-landene¹⁷.

Nye aftaler om samarbejde vedrørende film mellem Frankrig og partnerlande omfatter en henvisning til UNESCO-konventionen.

Et andet skridt fremad er sket gennem **bilaterale partnerskaber** med udviklede lande eller vækstpartnerlande. Et seminar på højt niveau "Russia-EU: signs on the road map of cultural cooperation" blev afholdt i Moskva i 2009, afholdt i fællesskab af EU og det russiske kulturministerium. I 2010 blev der oprettet et partnerskab inden for kulturområdet inden for den nordlige dimension. EU's strategiske partnerskab med Brasilien har en kulturel dimension, hvilket kom til udtryk i underskrivelsen af en fælles erklæring i 2009 mellem Europa-Kommissionen og det brasilianske kulturministerium. Et strategisk fællesskab mellem EU og Mexico blev officielt oprettet i oktober 2008. Den politiske dialog mellem

¹⁶ Jf. http://www.culture-dev.eu/pages/en/en_accueil.html.

¹⁷ Der er ligeledes taget initiativ til forskellige aftaler og protokoller til gennemførelse og fremme af UNESCO-konventionen med Sydkorea, og der er indgået aftaler og protokoller med Andeslandene og de centralamerikanske lande.

Europa-Kommissionen og det kinesiske kulturministerium blev indledt i maj 2009. Særlige aktioner inden for kulturprogrammet har givet støtte til samarbejdsprojekter, bl.a. med Kina, Indien og Brasilien.

Inden for det audiovisuelle område sigter det forberedende tiltag **Media International**-programmet på at undersøge, hvorledes samarbejdet mellem branchefolk fra den audiovisuelle industri fra Europa og tredjelande kan styrkes, og tilskynde til en tovejskommunikation for filmværker/audiovisuelle værker. Støtten vil fortsætte under efterfølgeren, Media Mundus-programmet, med 15 mio. EUR i støtte i tidsrummet 2011-2013.

3. ARBEJDSMETODER OG PARTNERSKABER

Kommissionen har foreslået en række nye arbejdsmetoder i dagsordenen, bl.a. åbne koordinationsmetoder og en mere struktureret dialog med kultursektoren.

3.1. Den åbne koordinationsmetode

3.1.1. De første erfaringer

I henhold til Rådets arbejdsplan på kulturområdet 2008-2010 blev der oprettet fire ekspertgrupper, der arbejder sammen gennem den åbne koordinationsmetode for at udveksle erfaringer og udarbejde henstillinger om de prioriterede emner, der er fastlagt i arbejdsplanen:

- kulturindustrien og kreative brancher
- synergi gennem kultur-uddannelse
- mobilitet blandt kunstnere og andre kulturformidlere
- mobilitet med hensyn til samlinger.

I arbejdsplanen er der fastsat mål for hver gruppe, men processen med fastlæggelse af mere specifikke områder viste sig at være en udfordring for grupperne og forsinkede i nogle tilfælde en effektivt start på deres aktiviteter.

Inden for de fleste emner fokuserede grupperne på udveksling af erfaringer for at udarbejde politiske henstillinger. I nogle tilfælde blev der lagt vægt på en mere systematisk indsamling og analyse af den nationale praksis.

Det er vanskeligt at drage endelige konklusioner efter kun to års erfaringer, men både Kommissionen og medlemsstaterne anser den åbne koordinationsmetode for generelt set at være effektiv i samarbejdet inden for kulturområdet.

Processen med den åbne koordinationsmetode har vist sig at udgøre en effektiv ramme for netværk og gensidig læring blandt nationale administrationer. Målet for alle grupper var at udarbejde politiske henstillinger, men den vigtigste udfordring er fortsat at kanalisere disse til politik på EU-niveau og nationalt niveau og at koordinere gruppernes arbejde med rådsformandskabernes og Kommissionens.

3.1.2. Udfordringer fremover

Samarbejdet under den åbne koordinationsmetode skal fokusere på spørgsmål og resultater, som medlemsstaterne og Kommissionen kan tage op inden for deres kompetenceområder, således at der sker fremskridt med hensyn til dagsordenens mål.

En nøjere koordinering af arbejdet i grupperne under den åbne koordinationsmetode, i Kommissionen og Rådet, især formandskaberne, vil støtte dette. Formandskaberne skal have en klar idé om de prioriterede områder og sikre, at formandskabets programmer og Rådets arbejde bygger på resultaterne fra den åbne koordinationsmetode.

Møderne mellem cheferne i kulturministerierne har vist sig at være et effektivt forum for strategiske overvejelser, som har mulighed for at blive et vigtigt redskab til at formidle og gennemgå resultaterne under den åbne koordinationsmetode. Man bør planlægge et mere systematisk arrangement af møder mellem cheferne under hvert formandskab, for at de kan gennemgå resultaterne fra en eller flere grupper under den åbne koordinationsmetode i overensstemmelse med formandskabets prioriterede områder.

På baggrund af forslag fra medlemsstaterne i de nationale rapporter og fra deltagerne under den åbne koordinationsmetode foreslår Kommissionen følgende måder til at styrke et effektivt samarbejde:

- Medlemsstaterne bør gennem relevante rådsorganer fastlægge både de generelle emner og mere specifikke spørgsmål, der skal tages op af grupperne under den åbne koordinationsmetode. En realistisk grænse vil være højst fire eller fem tematiske grupper, der sikrer, at Kommissionen kan støtte processen effektivt, og at Rådet, især formandskaberne, i tilstrækkelig grad har kapacitet til behandle resultaterne fra gruppernes arbejde. Inden for hver gruppe bør emnerne behandles i rækkefølge og fremlægges inden for en given tidsfrist. Et fireårsperspektiv ville give mulighed for et bæredygtigt samarbejde, en midtvejsevaluering og betydningsfulde tematiske fremskridt.
- Rådet bør også fastlægge målresultater for hvert emne, såsom rapporter med analyser, kompendier med eksempler på god praksis eller politiske henstillinger, og bør fastlægge metoder til formidling af resultater, herunder formandskabets konferencer, chefernes møder, arrangementer afholdt af/med kultursektorplatforme samt seminarer organiseret af Kommissionen.
- På baggrund heraf vil hver gruppe fastlægge sine arbejdsmetoder, fra plenarmøder i Bruxelles til peerlæringsaktiviteter, som arrangeres af et værtsland. Grupperne vil som i øjeblikket blive ledet af en eller to formænd efter udpegning og aftale med CAC.
- Omhyggeligt fastlagte emner bør gøre det nemmere for medlemsstaterne at udpege gruppemedlemmer med den rigtige profil. Registreringen kan gentages hvert år for at sikre, at medlemmerne har den mest velegnede profil til de emner, der skal behandles det år. Nogle emner kan forudsætte en omfattende viden, mens andre kræver en mere bred politisk vision. Uanset om der udpeges fageksperter fra universiteter eller civilsamfundet eller ministerielle tjenestemænd (eller begge), er det under alle omstændigheder vigtigt, at der er en tæt forbindelse med det politiske område og en effektiv støtte fra ministeriet.

- Størrelsen af grupperne under den åbne koordinationsmetode med 22 til 27 deltagende medlemsstater har vist sig at give et blandet resultat, og i praksis har mindre undergrupper været det foretrukne forum for drøftelser. Målet udgør fortsat aktiv udveksling af erfaringer og drøftelser. Dette kan indebære udveksling af fælles praksis, værtsrolle ved et peerlæringsbesøg eller f.eks. udarbejdelse af en casestudy. En gennemgang af specifikke emner inden for en fireårsperiode bør gøre det lettere for medlemsstaterne at fastlægge de drøftelser, de ønsker at deltage i aktivt.
- Kulturprogrammet bør give støtte til grupperne, især til peerlæring og formidlingsaktiviteter.

Tilpassede arbejdsmetoder vil medvirke til, at resultaterne under den åbne koordinationsmetode tages op. Med klart fastlagte emner, målresultater og formidlingsmuligheder vil medlemsstaternes samarbejde under den åbne koordinationsmetode blive gennemført inden for en helt klar ramme. Det overordnede mål er en mere nøje koordination af arbejdet i grupperne under den åbne koordinationsmetode, Kommissionen og Rådet, bl.a. formandskaberne.

3.2. Strukturert dialog med kultursektoren

3.2.1. De første erfaringer

Kommissionen forpligter sig fortsat til en dialog med kultursektoren for at sikre, at Kommissionens opfattelse fremtræder klart i den politiske debat på europæisk niveau.

Siden 2007 er den strukturerede dialog mellem Kommissionen og sektoren ført gennem to hovedstrukturer: tematiske platforme for europæiske foreninger og det europæiske kulturforum.

Ved optakten til 2008, det europæiske år for den interkulturelle dialog, oprettede sektoren "Rainbow Platform", en interface mellem civilsamfundet og Kommissionen for at planlægge året og give støtte. Denne platform har siden udviklet sig til platformen for et interkulturelt Europa. Med udgangspunkt i dette eksempel har Kommissionen offentliggjort en åben indkaldelse af interessetilkendegivelser i midten af 2008 for at tilskynde kulturelle organisationer med en stærk europæisk dimension til at oprette yderligere to platforme, om adgang til kultur og kulturindustrien og kreative brancher.

Hver platform har udarbejdet de første politiske henstillinger og fremlagt disse for en bredere sektor i forbindelse med det europæiske kulturforum i 2009.

Et vigtigt plus, som platformene har aflagt rapport om, er en mere dybtgående og bred dialog med kultursektoren. Den strukturerede dialog har fungeret som en opfordring til formidlerne inden for den meget heterogene kultursektor om at finde et fælles ståsted. Sektoren er bedre informeret om politiske processer og er mere åben over for tanken om at engagere sig med det politiske miljø.

Men afhængigt af udformningen af prioriterede områder kan sektoren få problemer med at fastlægge de mest relevante samtalepartnere og politiske initiativer om specifikke emner. Et tæt samarbejde mellem dialogen med civilsamfundet og arbejdet i Kommissionen, i grupperne under den åbne koordinationsmetode og med medlemsstaterne i Rådet ville give et mere klart billede af, hvornår og hvor henstillingerne skal fremlægges.

3.2.2. Udfordringer fremover

På baggrund af de forslag, som platformene og medlemsstaterne har fremlagt i nationale rapporter, foreslår Kommissionen følgende måder til at styrke et effektivt samarbejde:

- De enkelte platforme bør "afspejle" og være knyttet til en åben koordinationsmetode for et politisk område med henblik på en afstemt overvejelse og debat om prioriterede emner. Kommissionen vil fortsætte sine bilaterale kontakter med platformene og fremsætte forslag om et årligt møde med platformenes gremier
- Det europæiske kulturforum, der afholdes hvert andet år, udgør fortsat en mulighed af stor betydning for dialogen mellem civilsamfundet og de politiske aktører. Forummet fremhævede i 2009 fremskridtene vedrørende inddragelsen af kulturen i relaterede EU-politikker og samlede mere end 1 000 deltagere. Men der er også brug for mindre omfattende arrangementer for at give plads til drøftelse af specifikke spørgsmål. Fremtidige platformsstyrede drøftelser og formidlingsarrangementer bør samle deltagere fra sektoren, den "afspejlende" gruppe under den åbne koordinationsmetode samt politikaktører fra medlemsstater og EU. Man vil undersøge alternativer til brug af finansiering med støtte; erfaringerne i pilotfasen viser, at projektstøtte kan være mere velegnet som støtte til platformaktiviteter
- I nogle medlemsstater har der været en positiv udvikling i den strukturerede dialog med civilsamfundet på kulturområdet. I Ungarn samler rådet for kultursektorpolitik regeringsrepræsentanter, kulturerhverv, støtteorganer og fagforeninger. I Rumænien har en pilotplatform for dialog udviklet sig til en afdeling for aktøringagement under ministeriet for kultur og den nationale kulturarv.

En mere fokuseret dialog med civilsamfundet på kulturområdet vil bidrage til en bedre fremlægning af den fælles indsats for at nå de politisk prioriterede områder. Tematiske platforme, der "afspejler" de emner, som tages op gennem den åbne koordinationsmetode, vil gøre det lettere at overføre praksis og viden fra civilsamfundet til politikken.

4. VEJEN FREMAD

Erfaringerne siden vedtagelsen af dagsordenen har klart vist potentialet i samarbejdet om kulturpolitik på europæisk niveau, hvad enten det sker i form af udveksling af erfaringer mellem medlemsstaterne med henblik på ændringer på grundlag af bedste praksis-politik, et større bidrag fra civilsamfundet på kulturområdet i den politiske beslutningsproces eller en mere samlet fremgangsmåde på kulturområdet i relaterede politikker.

Den aktuelle **mere omfattende kontekst** gør det endnu vigtigere at styrke samarbejdet.

Strategien "Europa 2020", som Kommissionen har foreslået, sigter på at få Europa tilbage til en langsigtet vækst med foranstaltninger til fremme af en intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst. Inden for denne ramme kan kultur spille en afgørende rolle, herunder flagskibsinitiativer såsom innovation i EU (kreativ økologi, ikke-teknologisk innovation), den digitale dagsorden (mediekendskab, nye omgivelser for skabende kultur og adgang til kultur) samt nye kvalifikationer til nye job (interkulturelle kvalifikationer og tværgående færdigheder). Man bør også understrege kulturens rolle i den regionale og lokale udvikling i forbindelse med samhørighedspolitikken (kreative og interkulturelle byer og regioner). Uden for EU's grænser bør kulturens rolle i politikken for udvidelser og eksterne relationer

videreudvikles (hvor Europa markedsføres som *stedet*, hvor man kan skabe, og hvor Europa prises for en afbalanceret kulturel udveksling og samarbejde med resten af verden).

Ved at styrke et effektivt samarbejde skal de forslag, som er fremlagt i nærværende rapport, medvirke til at sikre, at kulturen fuldt ud bidrager til et intelligent, bæredygtigt og inklusivt Europa.

5. KONKLUSION

Europa-Parlamentet, Rådet, Regionsudvalget og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg opfordres til at reagere på nærværende rapport.

Rådet opfordres til at tage passende skridt for at fastlægge en række generelle tematiske spørgsmål og specifikke prioriterede emner, der skal behandles gennem den åbne koordinationsmetode.

Kommissionen foreslår, at der udarbejdes tematiske rapporter om de fremskridt, der opnås i forbindelse med de aftalte spørgsmål på grundlag af resultaterne fra den åbne koordinationsmetode, arbejdet i platformene for den strukturerede dialog og medlemsstaternes frivillige bidrag.